

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 10 (684) Аўторак, 22 сакавіка 1988 г. Газета заснавана ў верасні 1989 года Выходзіць раз у тыдзень Цана 2 кап.

Размеркаванне выпускнікоў

Пяцігадовы студэнцкі шлях можна ўмоўна раздзяліць на пэўныя этапы: першы курс, калі ўсё навокал такое незнаёмае, нявязьчанае, першая сесія, затым — праца летам у студэнцкіх атрадах, першая практыка ў школе, на прадпрыемстве, работа ў навуковых гуртках, удзел у мастацкай самадзейнасці... І, нарэшце, апошні, заключны «акорд» студэнцкага жыцця — размеркаванне на працу. Менавіта тады, калі яно надыходзіць, у памяці кожнага студэнта паўстаюць усё гэтыя падзеі, якімі былі заняты і насычаны іх шчаслівыя маладыя гады ў сценах вышэйшай навучальнай установы. І мжыволі ў пяцікурснікаў узнікае думка: «Як імкліва праляцелі гэтыя пяць гадоў! Нібы птушкі...» Але лёгка і

пасля размеркавання, пасля выбару самастойнай дарогі? Упэўнена, воль такія думкі перапаўнялі кожнага выпускніка перад кабінетам рэктара, дзе працавала размеркавальная камісія.

546 выпускнікоў ГДУ 1988 года атрымлівалі на мінулым тыдні накіраванні на працу. З раніцы ажыўлены, шматгалосны натоўп пяцікурснікаў запаўняў другі паверх галоўнага корпусу. Хваліліся, абмяркоўвалі, называлі вартасці і перавагі таго ці іншага горада, населенага пункта, дзе ім давядзецца пачынаць свой працоўны шлях. Распытвалі таго, хто ўжо прабыў там, за дзвярамі рэктарата:

— Які горад? Лічы, табе шанцавала. А мяне... — уздыхаў нехта з выпускнікоў.

На здымках: [уверсе] працуе размеркавальная камісія; [унізе] 1. Выпускніца беларускага аддзялення гісторыка-філагічнага факультэта Іна Цімашанка. Яна будзе выкладаць родную мову і літаратуру ў адной са школ Чачэрскага раёна. 2. Перад размеркаваннем. 3. Жана Каваленка таксама заканчвае гістфіл і пачне сваю працоўную біяграфію ў г. Гомелі.

Фота А. Ульянінай.

ШЛЯХ У ПРАЦОЎНАЕ ЖЫЦЦЁ

шчылівы сум ад хуткага развіцця ў універсітэтам змяняюцца ў выпускнікоў удзячнасцю ГДУ, яго выкладчыкам, з дапамогай якіх яны сталі сур'ёзнымі, сталымі людзьмі, кваліфікаванымі спецыялістамі.

А ў некаторых нават можна было заўважыць на вачах слязіны.

Куды ж адпраўцца пасля здачы дзяржаўных экзаменаў, абароны дыпломных работ выпускнікі нашага ўніверсітэта сёлета? Эканамісты на працы і

інжынеры-эканамісты — на прадпрыемстве Гомеля, вобласці, рэспублікі, у гарады РСФСР; матэматыкі вытворчага патаку прыйдучь у працоўныя калектывы заводаў, устаноў, арганізацый Беларусі, а таксама тарадоў Запарожжа, Бялая Царква, Варонж, Геалагаў чакае праца ў галіновых упраўленнях нашай рэспублікі; фізікаў, якія займаліся на смеі спецыялізацыя, — у Гомелі, Мінску, Магілёве, Рэчыцы. Настаўніцкія калектывы вобласці папоўняць выпускнікі педагогічных патакоў матэматычнага, біялагічнага, фізічнага факультэтаў, факультэта фізыхавання, пяцікурснікі гістфіла.

Як складзецца іх самастойнае працоўнае жыццё? Гэта залежыць, перш за ўсё, ад іх адданасці набытай прафесіі, адказнасці за даручаную справу. І, канешне, ад узроўню тых ведаў, якія яны набылі ў сценах ГДУ.

Т. НІКАЛАЕВА.

ДЭКАНА ВІБРАЎ ФАКУЛЬТЭЦКІ САВЕТ

Біялагічны факультэт — першы ва ўніверсітэце, Савету якога прадставілі права самому выбраць дэкана. Да гэтага дэканы выбіраліся толькі на Саветце ўніверсітэта. Падзея важная, адказная. І гэта зразумела. Іменна ад кампетэнтных людзей, аказваць уплыў на вырашэнне ўсіх задач, што стаяць перад калектывам, у многім залежыць агульны поспех. Таму абмеркаванне кандыдатур на пасаду дэкана ажыўлена праходзіла на ўсіх кафедрах, сярод студэнтаў. Так, партыйнае бюро рэкамендавала кандыдатамі для выбараў дэкана загадчыка кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін доктара біялагічных навук А. І. Кіеню і загадчыка кафедры батанікі і фізіялогіі раслін доктара біялагічных навук Л. М. Савельіна, група выкладчыкаў і студэнтаў гр. Б-12 і Б-41 — былога дэкана дацэнта С. Ф. Алешку. Калектывы кафедраў фізіялогіі чалавека і жывёлін сваёй кандыдатурай назваў дацэнта кафедра батанікі і фізіялогіі раслін В. Я. Верамейчыка, а калектывы кафедраў заалогіі і аховы прыроды — яе загадчыка прафесара В. П. Савіцкага.

І вось 17-га сакавіка ў актавай зале адбылося пасяджэнне Савета біялагічнага факультэта. На парадак дня было

вынесена адно пытанне — выбары дэкана. З характарыстыкай рэкамендуемых кандыдатур выступілі сакратар партбюро В. А. Хількевіч, загадчык кафедры батанікі Ю. А. Праляскоўскі, прафесар кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін А. С. Калугін, сакратар камсамольскага бюро факультэта А. Саварын, дацэнт кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін В. С. Аруцёнава, дацэнт кафедраў заалогіі і аховы прыроды І. П. Арабіна і Іпш.

Дайшла чарга да выступленняў рэкамендуемых на пасаду дэкана. І снажам шчыра: атрымалася парадаснальная сітуацыя — усе кандыдаты, спасылчыўся на розныя прычыны, далі самаадвод, напрасілі не ўключыць іх у бюлетэні для галасавання.

У чым жа прычына? Па-першае, на нашу думку, яна заключаецца ў тым, што цяпер, у час перабудовы вышэйшай школы, калі перад кіраўніком кожнага падраздзялення стаяць больш адназначныя задачы, не ўсім хапае смеласці ўзяцца за іх вырашэнне. Што ж датычыцца біялагічнага факультэта, дык сёння тут гэтых задач, бадай, больш, чым на любых іншых.

І другое. Даўно і неаднаразова ва

ўніверсітэце на розных узроўнях гаварылася аб тым, што на біялагічным факультэце не клопацца аб росце маладых навуковых кадраў, стварэнні рэзерву для замяшчэння кіруючых пасадаў. І вось прышоў час, калі гэта давядзецца ўбачыць у рэальнасці.

Пасля ажыўленай дыскусіі, аднадушнага запэўнівання загадчыкаў кафедраў у тым, што яны акажучь усямерна дапамогу новаму дэкану для вырашэння складанага становішча на факультэце, ад самаадводу адмовіўся дацэнт В. Я. Верамейчык. Яго прозвішча і было ўнесена ў бюлетэні для тайнага галасавання. І вось вынікі: за В. Я. Верамейчыка прагаласавала 14 членаў Савета, супраць — 11. Такім чынам, па большасці галасоў новым дэканам біялагічнага факультэта выбраны дацэнт кафедры батанікі і фізіялогіі раслін Васіль Яўстрагавіч Верамейчык. Вяспрэчна, узяў ён на свае плечы вялікую адказнасць. І верыцца, што загадчыкі кафедраў, якія публічна давалі абяцанні на пасяджэнні Савета, партыйная арганізацыя дапамогуць яму ўзяць з цягам часу факультэт на больш высокі ўзровень як у павышэнні якасці падрыхтоўкі маладых спецыялістаў, так і ў развіцці факультэцкай навукі.

В. ВАЛОДЗІН.

У ПАРТКОМЕ

17-га сакавіка адбылося чарговае пасяджэнне партыйнага камітэта ўніверсітэта. На спрэчкі загадчы сакратара партбюро біяфака В. А. Хількевіча абмеркавана пытанне «Аб дзейнасці партыйнай арганізацыі біялагічнага факультэта па ўдасканаленню стылю і метадаў работы ў святле патрабаванняў ХХVII з'езда КПСС і наступных Пленумаў ЦК КПСС».

Ад камісіі, якая рыхтавала пытанне для разгляду, на пасяджэнні парткома выступіў запэўніў сакратара партыйнага камітэта па ідэалагічнай рабоце Г. Д. Велугаеў.

Аб рабоце кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін ва ўмовах перабудовы вышэйшай школы і ўзрослых патрабаванняў да падрыхтоўкі маладых спецыялістаў гаварыў яе загадчык А. І. Кіеня.

Грунтоўным па зместу і глыбокім па аналізу спыраў на факультэце было выступленне рэктара ўніверсітэта Б. В. Бокуця.

Адзначана, што партыйная арганізацыя біялагічнага факультэта за апошні час некалькі актывізавала сваю дзейнасць і аказвае пэўны ўплыў на вырашэнне многіх пытанняў, якія стаяць перад яго калектывам. Разам з тым указвалася на шматлікія недахопы і ўпушчэнні, якія існуюць у іх рабоце. Як зазначыў Б. В. Бокуця, на факультэце да сённяшняга дня перабудова па-сутнасці яшчэ не пачыналася. Бяфак не мае свайго акрэсленага тэару. Тут няма чаму павучыцца. Не адчуваецца, каб прыкладна неабходны намаганні для інтэграцыі адукацыі, навукі і вытворчасці. Неапраўдана слаба вядуцца навуковыя даследаванні на аснове гаспадарчых дагавораў. Вучоныя факультэта стаяць у бану ад вывучэння вострых праблем экалогіі. Кіраўніцтва факультэта не хопіла арганізатарскіх здольнасцей і настойлівасці для адкрыцця галіновай навукова-даследчай лабараторыі. У выніку пад пагрозай закрыцця аказаўся набор студэнтаў на вытворчы патак. На факультэце ёсць усе магчымасці для заключэння дагавораў аб адкрыцці ў навуковых установах і на вытворчасці філіялаў кафедра, стварэння вучэбна-навукова-вытворчых аб'яднанняў. Аднак у гэтых адносінах нічога не зроблена.

Па абмеркаванаму пытанню партком прыняў пастанову, накіраваную на ўхіленне адназначных недахопаў. Ад партарганізацыі і дэканата запрабавана ў бліжэйшы час распрацаваць комплекс мерапрыемстваў па перспектыўнаму развіццю факультэта.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадская арганізацыя ўніверсітэта, Савет кафедраў грамадскіх навук, кафедра палітэканаміі горада віншуюць асістэнта гэтай кафедры ДЗМІТРЫЕВУ (Наталію Юр'еву з пасяхавой абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата эканамічных навук.

70

У ПРАЦЫ, ЯК У БАІ

Этапы 70-гадовага шляху камсамола адзначаны прадойнымі подзвігамі. Неўдольнай славай увайшоў у гісторыю масавы геральд камсамолаў моладзі ў гады першай вайны.

26 студзеня 1929 г. «Камсомольская правда» звярнула да моладзі краіны з заклікам пачаць усеагульнае сацыялістычнае спаборніцтва. ЦК ЛКСМ Беларусі адобрыў гэту ініцыятыву і абвясціў вытворчы паход. Праграма гэтага паходу ставіла задачу шырокага прыцягнення моладзі да сацыялістычнага спаборніцтва за павышэнне культуры працы, ашчадэння адносін да станкоў і машын, за рацыянальнае выкарыстанне ўсіх вытворчых рэзерваў.

Шырокае адабрэнне атрымала ініцыятыва камсамолаў Добрушскага папяровага фабрыкі. Яны стварылі ў сабе на фабрыцы групы вытворчых патрулёў, якія актыўна змагаліся за рытмічную работу машын і станкоў, сачылі за якасцю выпускаемай прадукцыі, своечасова сігналізавалі аб усіх нападках на вытворчасці.

З 1930 г. расла колькасць камсомольскіх маладзёжных брыгад. Папулярным стаў лозунг «Камсамол — ударная брыгада сацыялістычнага спаборніцтва». Усю рэспубліку абляцела наведанне аб ініцыятыве камсамолаў Гомельскай швейнай фабрыкі «Намітара», якія прапанавалі стварыць маладзёжны ўдарні цэх. У раёне адстаючы цэх прыўшлі камсомольцы. Разгарнуўшы сацыялістычнае спаборніцтва, цэх значна перавыканаў паўдварны план. На яго пачаў раўняцца ўвесь калектыў фабрыкі.

У гады першай вайны ў рэспубліцы стала шырока вядома імя брыгадзіра камсомольскай брыгады, машыніста Гомельскага дэпо А. Нікіціна. Абслугоўваючы шлях Гомель—Данбас, яго брыгада своечасова дастаўляла гарнякам беларускі крапёжны лес і сельскагаспадарчыя прадукты, а прамысловым прадпрыемствам Гомеля — данецкі вугаль. А. Нікіцін — ўзначальваемая ім брыгада неаднаразова прэміравалася за выдатную безаварыйную работу і эканомію паліва.

Робочая моладзь прамысловых прадпрыемстваў аказвала вялікую шэфскую дапамогу сельскім камсомольцам. У час аб'яднення ЦК ЛКСМБ ў ліпені 1930 года мясячнік па сіласаванню кармоў дзесяці камсомольскіх брыгад з гарадоў Гомельшчыны працавалі на капані сіласных ім і гранулёў, на зборы і сіласаванні зелянай масы. А камсомольцы гомельскага заводу «Рухавік рэвалюцыі» (цяпер завод «Стромаўталія») зрабілі сіласарэзку і перадалі яе падшэфаму камгасу «Дняпроўская камуна» Гомельскага раёна.

Юнакі і дзяўчаты працавалі на ўсіх участках будаўніцтва новага жылця. Камуністычная партыя і Саветні ўрад высока ацанілі дзейнасць Ленінскага камсамола. «За праўдзівую ініцыятыву ў справе ўдарніцтва і сацыялістычнага спаборніцтва» 21 студзеня 1931 г. камсамол быў узнагароджан ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

В. ЛУГАЎСКАЯ, заг. аддзела абласнога дзяржархіва.

Са сходу камсамольска-прафсаюзнага актыву ПРАВЫ ЁСЦЬ, А СПРАВЫ?

Як паведамлялася ў нашай газеце, адбыўся сход камсамольска-прафсаюзнага актыву ўніверсітэта. Абмеркаваны вынікі з'яўляюцца актывацыйнай сесіяй 1987-88 навучальнага года, задачы камсамольскіх і прафсаюзных арганізацый па паліпавышэнню вучэбна-выхаваўчай работы ў святле рашэнняў лютаўскага (1988 г.) Пленума ЦК КПСС, а таксама ход выканання пастановаў ЦК КПСС аб барацьбе з п'янствам і алкагалізмам.

РАЗМОВУ не аб поспехах і дасягненнях камсамольскай і прафсаюзнай арганізацый універсітэта, а аб канкрэтных праблемах, шляхах іх вырашэння павінны былі павесці чарговы сход актыву. І тоя такой дзелавой, канструктыўнай, прычынай размовы быў зададзены ў дакладзе сакратара камітэта ЛКСМБ ГДУ Міхаіла Жукевіча.

Голая крытыка і самакрытыка, зазначыў ён, сёння ўжо не можа служыць паказчыкам перабудовы. Паказчык — справа. На такую паставоўку пытання камсамольскія арганізацыі ВНУ нацэлілі XX з'езд ВЛКСМ, лютаўскі Пленум ЦК КПСС.

Якой жа канкрэтнай справай павінна адказаць студэнцкая моладзь ГДУ на паставы партыі і камсамола адназначныя задачы ў ходзе перабудовы сярэдняй і вышэйшай школы, ва ўсіх сферах нашага сённяшняга жыцця? Думаецца, перш за ўсё, высокай якасцю сваёй ведаў, якіх пасля заканчэння ВНУ і атрымання дыплома спатрыбацыя прымяняць на практыцы. А якія веды студэнтаў па набываемым у ГДУ спецыяльнасцях, які іх узровень? Сакратар камітэта камсамола ўніверсітэта прааналізаваў вынікі мінулай з'яўляюцца актывацыйнай сесіяй, прывёў шмат лічбаў. З іх дапамогай пралістравана становішча спраў на кожным факультэце. У дакладзе прагучала закліканне тым, што ўзровень ведаў студэнтаў усё яшчэ застаецца нізкім, шмат такіх камсамолаў, якія не вытрымалі выпрабаванняў у час

прапушчана па ўніверсітэце 18 тысяч вучэбных гадзін. Не выключая матчынасць, што ў ліку гэтых прагучыць былі такія студэнты, якія лічылі лепш правесці час за якімі-небудзь іншымі заняткам, чым слухаць нецкавую, «схую» лекцыю. Паўстае пытанне: факту ж прадстаўніцтва саветаў факультэтаў і ўніверсітэта не ставяць гэтыя пытанні на сваіх пасяджэннях? Іх жа задача — адстойваць інтарэсы студэнтаў, гаварыць аб тым, што іх хваляе, дзе неабходны змены. За першы семестр толькі гісторыка-філалагічны факультэт на пасяджэнні камітэта камсамола разглядаў пытанне аб наведванні заняткаў студэнтамі. А на такіх факультэтах, які геаграфічны і біялагічны за ўвесь семестр не праведзена ніводнага рэйда вучэбна-выхаваўчай камісіі, ніводнага пасяджэння. Сакратар камсамольскага бюро геафака С. Коваль заяўляе, што справы на факультэце ідуць нармальна, у той час, калі там 22 непаспяваючы студэнты, 400 гадзін пропуску заняткаў, два парэшны антылагодольнага заканадаўства за бытчы навуцальны год!

За недапрацоўкі ў рабоце крытыка прагучала і ў адрас сакратараў камсамольскіх бюро біялагічнага і фізічнага факультэтаў А. Саварына, П. Марчанкі.

У КОЖНАГА студэнта, які па-сапраўднаму адносіцца да вучобы, імкнецца стаць высокакваліфікаваным спецыялістам, волнага часу няма. А калі ён і выпадзе, адпачынак можна правесці з карысцю. Для гэтага на ўніверсітэце ствараюцца ўсе ўмовы. На сённяшні дзень дзейнічае 14 аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах. Дзевяць з іх — пры інтэрнатах ГДУ. Гэта клубы «Гаспадыня-ка», «Алеся», літаратурны клуб «Верас», клуб народнай песні «Спяшце, сябры» і інш. Сярод жыхароў інтэрнатаў штогод праводзіцца спартыяда па васьмі відах спорту. У студэнцкім парку абсталявана сцяжны кам здарова. Многа можна ўзяць для сабе і на занятках у сістэме народнага ўніверсітэта маральна-эстэтычнага выхавання. Словам, усё нацэлена на

Звароту ганаровых грамадзян і ветэранаў в. Гомеля—падтрымку!

НАШ НЕАДКЛАДНЫ АБАВ'ЯЗАК

Многія студэнты нашага ўніверсітэта мелі магчымасць азнаёміцца са «Зваротам ганаровых грамадзян і групы ветэранаў горада да ўсіх жыхароў Гомеля», які апублікаваны на старонках «Гомельскай праўды» і шматтыражкі ГДУ. У ім ёсць словы, якія адрасаваны студэнтам, моладзі, камсамольцам, усім юнакам і дзяўчатам арджаноснага Гомеля. Гэтыя словы павінны па-сапраўднаму крануць нашы сэрцы і свядомасць.

Задача камсамольскіх арганізацый акадэмічных груп універсітэта заключаецца ў тым, каб на сваіх сходах неадкладна абмеркаваць гэты «Зварот», вызначыць для сабе канкрэтную справу.

На сённяшні дзень ва ўніверсітэце 126 ветэранаў вайны, працы, Узброеных Сіл СССР, якія працягваюць працаваць у ГДУ або знаходзяцца на заслужаным адпачынку, але не страцілі сувязей з яго калектывам. Многія з іх маюць патрэбу ў нашай дапамозе, разуменні іх становішча. Мяркуюць самі: ва ўніверсітэцкай арганізацыі ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны і працы цяпер налічваецца 19 пенсінераў, якія жыць у адзін са сваёй старасцю. Аналізіруючы групы, асобныя камсомольцы павінны аказаць ім дапамогу па многіх пытаннях, няхай, на першы погляд, і не усім значных.

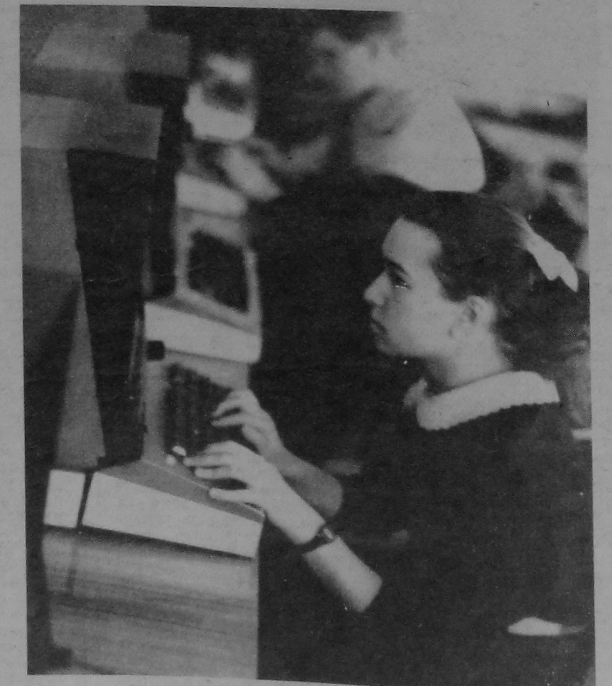
Пачэсны абавязак камсамольскіх арганізацый факультэтаў — аднавіць шэфства над ветэранамі, ганаровымі грамадзянамі г. Гомеля, аказваць дзейную дапамогу ўніверсітэцкаму савету ветэранаў вайны і працы. Задача заключаецца не толькі ў тым, каб запрашаць іх на ўрачыстыя сустрэчы, урокі мужнасці, што таксама важна, але і працягнуць аб састарэльых людзях паўсядзёжны клопаты, сардэчную чужасць да іх.

Нам павінна быць сорама, што створаны ва ўніверсітэце савет ветэранаў вайны і працы, які ўзначальвае дацэнт Г. С. Бурдзіменна, на сутнасці не атрымоўвае адчувальнай практычнай дапамогі ад студэнтаў, камсамольскіх арганізацый акадэмічных груп, факультэтаў.

Камітэт камсамола ГДУ заклікае ўсіх студэнтаў актыўна адгукнуцца на патрэбы ветэранаў вайны і працы, сваёй увагай і дапамогай адзязчыць іх за тое, што яны зрабілі для нас, для сённяшняга і пачысцівага, мірнага жылля.

Адрасы нашых ветэранаў вайны і працы ёсць у камітэце камсамола ўніверсітэта. І нам неадкладна трэба пачынаць агульную карысную справу.

А. МАЦВЕЕВ, нам. сакратара камітэта ЛКСМБ ГДУ па ідэалагічнай рабоце.

На здымку: практычныя заняткі «Асновы алгарытмізацыі і алгебры» у друкатурскай эканамічнага факультэта спецыяльнасці АМАЭІ. На парэ-Ала Садова.

Фота А. Ульянінай.

Раённі лотаўскага Пленума ЦК КПСС — у жонцы!

ШУКАЕМ ЭФЕКТЫВНЫЯ ФОРМЫ

ГЭТЫМ ЗАКЛАПОЧАНЫ КАМУНІСТЫ ФІЗІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА

Сярэд задач, якія стаяць перад савецкімі людзьмі сёння, адна з важнейшых — перабудова сістэмы народнай адукацыі, у тым ліку і вышэйшай школы. На лотаўскім (1988 г.) Пленуме ЦК КПСС адзначалася, што «без сур'езных пераменаў у сістэме народнай адукацыі, без павароту ўсяго грамадства да насупейшых тут праблем нам не набраць высокіх тэмпаў стварэння, не ўзяць крута ўтару». Асноўная задача перабудовы сістэмы народнай адукацыі заключаецца ў дасягненні яе новага якаснага ўзроўню.

У першую чаргу, неабходна падрыхтаваць грамадства, думачага спецыяліста, які арыентаваўся ў сваёй галіне ведаў і здольны самастойна працаваць і павышаць сваю адукацыю ў канкрэтных умовах вытворчай дзейнасці.

Пытаннем арганізацыі вучэбнага працэсу, развіццё новых форм і метадаў ідэалагічнай і палітычна-выхаваўчай работы быў прысвечаны партыйны сход фізічнага факультэта з парадкам дня «Аб стане вучэбна-выхаваўчай работы на факультэце і задачах па яе ўдасканаленню ў святле раённай лотаўскага (1988 г.) Пленума ЦК КПСС».

Як адзначалася ў дакладзе намесніка дэкана па вучэбнай рабоце І. В. Семчанкі, першыя крокі, якія зроблены на факультэце па перабудове вучэбнага працэсу, — гэта актывізацыя самастойнай работы студэнтаў. У мінулым навучальным годзе было праведзена скарачэнне колькасці гадзін, адведзеных на лекцыі, і павялічаны час для самастойнай работы студэнтаў. Кафедры распрацавалі формы кантролю за самастойнай работай. У асноўным, гэта быў кантрольны

рабату і калектыву. Дэканатам сумесна з метадычнай камісіяй быў складзены графік кантрольных мерапрыемстваў па ўсіх дысцыплінах. Як паказала практыка, такая форма кантролю за самастойнай работай студэнтаў мае даволі сур'езныя недахопы. Па-першае, істотна зменшылася колькасць гадзін, адведзеных для работы з кожным студэнтам, у параўнанні з лекцыйнымі гадзінкамі. Так, па пэўнай дысцыпліне было праведзена скарачэнне лекцыйных заняткаў на адну гадзіну ў тыдзень (гэта 14 гадзін у асясеннім семестры і 16 — у вясеннім). А на пачатку, як правіла, 4 акадэмічныя групы, таму на арганізацыю кантрольных мерапрыемстваў у адной з іх прыходзілася 3—4 гадзіны ў семестр. Такім чынам, колькасць гадзін, якія адводзіцца на работу з канкрэтным студэнтам, зменшылася ў параўнанні з лекцыйнымі прапарцыянальна колькасці акадэмічных груп на даным курсе. Правядзенне ж кантрольных мерапрыемстваў адразу для ўсяго курса таксама аказалася малаэфектыўным. Другі сур'езны недахоп такой формы кантролю ў тым, што яна не дазваляе дабіцца сістэматычнай працы студэнтаў на працягу ўсяго семестра. На жаль, у большасці выпадкаў яна практычна адсутнічала, а падрыхтоўка да калектыву зводзілася да кароткатэрміновага зубрэння напярэдадні кантрольнага тэрміну.

У бягучым навучальным годзе ў арганізацыі кантролю за самастойнай работай студэнтаў адбыліся змены. Колькасць скарачаных гадзін была памножана на колькасць акадэмічных груп на даным курсе, і гэтыя гадзіны, якія адводзіцца на

кантроль за самастойнай работай, былі ўлічаны пры складанні раскладу заняткаў факультэта. Гэтыя заняткі сталі праводзіцца арганізавана, у загады выдомай аўдыторыі. Кантроль стаў больш сістэматычным. Формы правядзення такіх заняткаў выбраліся самімі выкладчыкамі. Аднак і тут ёсць недахопы: аўдыторная нагрузка студэнтаў яшчэ не змяняецца. У канцы мінулага года па ініцыятыве дэканата і партбюро факультэта была праведзена нарада вядучых выкладчыкаў і студэнцкага актыву, на якой яе ўдзельнікі абмяняліся думкамі аб арганізацыі самастойнай работы на факультэце. Студэнты ў асноўным падтрымалі існуючыя цяпер формы кантролю, але прапанавалі выкарыстаць індывідуальны падыход пры правядзенні кантрольных мерапрыемстваў. На іх думку, студэнтаў, якія добра вучацца, працягваюць актывізаваць на практычных занятках, семінарах, можна вызваліць ад кантрольных праверак, каб было больш часу, неабходнага для самастойнай работы.

На Пленуме ЦК КПСС адзначалася, што задачы нарэзнага павышэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў, іх радэяльнаснага выхавання, далейшага развіцця навукова-даследаванняў неабходна вырашаць на аснове ўмацавання сувязей вышэйшай школы з вытворчасцю, з практыкай. З гэтай мэтай факультэтам праведзена работа па заключэнню дагавораў з прадпрыемствамі горада, стварэння вучэбна-навукова-вытворчы комплекс факультэта і прадпрыемства, створаны ўмовы для адкрыцця

для новых спецыяльнасцей «Вылічальныя машыны, комплексныя сістэмы і сеткі» і «Метралогія, стандартызацыя і кіраванне якасцю». Ёсць таксама перадумовы для адкрыцця новай праблемнай навукова-даследчай лабараторыі.

Ідэалогія абнаўлення, перабудова вучэбнага працэсу... Яна літаральна закрывала і ўсхвалявала ўсіх выступаючых на сходзе. Большасць з іх адзначылі, што перабудова вучэбна-выхаваўчага працэсу мэтазгодна праводзіць пры стварэнні неабходных умоў: забяспечэнні студэнтаў спецыяльнай метадычнай літаратурай, канспектмі лекцый, арганізаванымі рабочымі месцамі студэнтаў, у тым ліку, асабліва ў абсталяванні, вылічальнай тэхнікай. У першую чаргу, гэта ўмова дасягнення дысцыпліны спецыялістаў, па якой недастаткова колькасць метадычнай літаратуры.

Ва ўмовах галаснасці і адкрытасці неабходна ўдасканаліць формы і метады ідэалагічнай і палітычна-выхаваўчай работы. З гэтай мэтай з новага навучальнага года будзе падрыхтаваны адзіны план палітычна-выхаваўчай работы, які спалучыць работу кафедраў грамадскіх навук, дэканата і партыйнага бюро.

Партыйная арганізацыя заўсёды ў адказе за тое, як арганізавана навучанне, і ўдвая за тое, як яна выходзіць студэнцкаму моладзі. Камуністы абавязаны задаваць тон усёй выхаваўчай рабоце, не абмяжоўваюцца закленамі да яе палепшэння, а па-сапраўднаму накіроўваюць, павышаць яе якасць.

Т. ЖАЛОНКІНА,
сакратар партбюро
фізічнага факультэта,
асістэнт кафедры
агульнай фізікі.

Аб новых правілах прыёму ў ВНУ

АБИТУРИЕНТУ НА ЗАМЕТКУ

Як паведамлялася ў друку, зацверджаны новыя правілы прыёму ў вышэйшых навучальных устаноў краіны. Яны пачынаюць дзейнічаць з бягучага года. Вядучым крытэрам прыступлення ў ВНУ становіцца цяпер якасць ведаў, умение распараджацца імі, асабліва на тых прыёмных экзаменах, якія адпавядаюць профілю далейшага навучання. Вынікі конкурсу вызначаюцца сумай набраных «профільных» балаў.

Значна скарачана колькасць ільгот абітурыентам. Па-за конкурс, але, натуральна, вытрымваючы экзамены, залічваюцца цяпер ваеннаслужачыя, якія з'явіліся ў запас і карыстаюцца ўстаноўленымі ўрадам ільготамі, дзеці-сіраты і дзеці, якія засталіся без апекі бацькоў. Па-раўнаеўму залаты (сярэбраны) медаль, дыплом тэхнікума або ПТВ з адназначнаю права на залічэнне пры здачы на пяцёрку аднаго экзамена.

Паступаючыя могуць здаваць уступныя экзамены на рускай мове або мове рэспублікі, на тэрыторыі якой размешчана ВНУ.

Значна пашыраны правы ВНУ пры правядзенні прыёму. Рэктараты, абіраючыся на дэмакратычныя формы кіравання вышэйшай школай, устанавіваюць колькасць уступных экзаменаў — ад трох да пяці, адзін з якіх — па рускай або нацыянальнай мове і літаратуры. Адначасова вырашаецца, якія з гэтых экзаменаў будучыя конкурсымі. Няпрофільныя экзамены дазваляюць праводзіць па заліковай сістэме «здаў» — «не здаў». Медыцынскае ВНУ па сваёму меркаванню могуць прымаць на першы курс да 30 працэнтаў школьнікаў. Зразумела, што ў шмат разоў узрастае і адказнасць прыёмных камісій, якія абавязаны цяпер загады растлумачваць абітурыентам асаблівасці прыёму ў сваёй ВНУ.

Устанавіваюцца адзіныя тэрміны правядзення прыёму: заявы прымаюцца з 25 чэрвеня, экзамены паўсюдна праводзіцца з 16 ліпеня. Залічэнне праводзіцца да 5 жніўня. Застанаецца толькі пашкадаваць, што самі правілы з'явіліся на свет толькі ў другой палове сакавіка. Пакуль яны будуць «удакладняцца» ВНУ, а потым даводзіцца да ведама, у жадаючых наступіць у ВНУ застануцца на падрыхтоўку да экзаменаў лічаны тыдні. Суцэльна, аднак, абяцанне старшыні Дзяржкамітэта СССР па народнай адукацыі Г. Ягадзіна, што цяпер правілы прыёму стануць стабільнымі.

[Газета «Правда», за 17 сакавіка г. г.]

Гутарка на атэістычныя тэмы

ТЫСЯЧАГОДДЗЕ «ХРЫШЧЭННЯ» РУСІ — МІФЫ І РЕАЛЬНАСЦЬ

У гэтым годзе руская праваслаўная царква пачала святкаванне юбілею: тысячагоддзе «хрышчэння Русі. Ва ўсіх царквах адбываюцца спецыяльныя кажабывыя-напаміны аб гэтай падзеі. Плянуюцца нарады веруючых і святшчынікаў па вылучэнню дэлегатаў на ўрачыстыя памесны сабор. У нашай рэспубліцы такая нарада пройдзе ў Мінску ў красавіку. Апагеем святкавання стане чэрвень. З 6 па 9 чысла пройдзе памесны сабор, які прыме статут царквы (раней яго не было) і завершыцца 10 чэрвеня агалошэннем урачэстага акту да юбілею. Адбудуцца ўрачыстасці ў Загорску, Кіеве, Ленінградзе, Ноўградзе, у царквах краіны.

У цэлым задача і самаго святкавання, і выданняў шэрагу спецыяльных царкоўных кніг і зборнікаў, прысвечаных юбілею, — ажывіць рэлігійнасць альбо стабільнае, умацаваць яе, расквітаць ўсе стануючыя рысы дзейнасці царквы ў сучасным і будучым. Адноль — ідэалагічная роля праваслаўнай рэлігіі і царквы ў мінулым і сучаснасці, імяненне замаўчаць народнай палітыцы, якая працавала эксплуатацыйна і класнай і самой царквой, паказваючы высокую ролю і паказваючы і маральным і патрыятычна-нацыянальным выхаванні нацыянальнай свядомасці і імя.

Царкоўнікі свядома абыходзіць або замаўваюць тры адмоўныя рысы дзейнасці царквы ў сацыяльных і духоўных сферах, якія добра ўсім вядомы, альбо імянуцца прадстаўніцтва іх які адмоўны вынік дзейнасці некаторых асоб ці, наогул, скажаюць гісторыю. Падыходзячы з такіх пазіцыяў да гісторыі рэлігіі і царквы ў нашай краіне, яны не заўважаюць істотнай розніцы паміж праваслаўем, якое было ўведзена ў якасці дзяржаўнай рэлігіі і клясычнага імяненне, якое раннім хрысціянствам, якое прадстаўляла сабой рэлігійную форму пратэсту сацыяльных нізоў супраць усялякіх відаў прыгнёту. Зыходзячы з гэтага, хрышчэнне Русі ўзяліцаца як перамога «свету над цемрай», а ўсё імяненне праваслаўя як прычына прагрэсу дзяржавы і грамадства, прычына, якая дзейнічае нават у сучаснасці.

Такое скажэнне і фальсіфікацыя гістарычных фактаў аказаліся характэрнымі не толькі для праваслаўных багасловаў, але і для заходніх які рэлігійна-клерыкальных, так і антыкамуністычных цэнтраў. Праўда, выкарыстанне такіх ідэй ставіць розную мэту: для першых галоўнае — распаўсюджванне і ўмацаванне палажэння рэлігіі ў грамадстве, а для другіх — развіццё гісторыі з'яўлення прыступнай да рэвізіяна-марксісцкага вучэння, для ства-

рэння антысацыялістычнай апазіцыі, для ажывлення супрацьзаконай дзейнасці некаторых асоб.

Шматлікія распаўсюджванне такіх вонкава аб'ектыўных поглядаў па ўмовах хібаў нашай адукацыі, якая мала знаёміць з гісторыяй роднай культуры, застойны з'яў у духоўным жыцці і істотных недахопаў у працы па атэістычным выхаванню, абумовілі разнастайныя меркаванні «аб прагрэсіўнай» ролі рэлігіі, якая «замоўчвалася». Такія меркаванні даводзілася чуць і ў студэнцкім асяроддзі. Менавіта яны сталі базай для пашырэння рэлігійнай абрадачнасці і ўдзелу ў ёй моладзі. Так, за мінулы 1987 год было ахрышчана па вобласці больш 4200 дзяцей, каля 16% усіх народжаных. Але ж гэта значыць, што ў абрадзе хрышчэння прынялі ўдзел каля 17 тысяч чалавек, у асноўным моладзь. Ажывіўся продаж прадметаў рэлігійнага культуры, крыжыкаў, свечак і інш. Значна больш з'явілася нячыстых на руку «вытворцаў» рэлігійных календароў, варажбытак, «ясавідаў», манахаў без манастыроў і г. д.

Шырокая прапаведзь прагрэсіўнай ролі рэлігіі павяла да павышэння актывнасці веруючых, абумовіла іх імяненне да ўтварэння і рэгістрацыі рэлігійных абшчын там, дзе для гэтага няма ніякіх падстаў, патагма імяніх падстаў павяла да патрабаванняў адчыніць да царквы. Такія «актывісты», дацверкі часта парушаючы савецкія законы, дзейнічаюць у Ма-

зыры, Нараўлянскім, Калінавіцкім, Хойніцкім, Веткаўскім раёнах і нават у Гомелі.

Гэтыя «актывісты» збіралі подпісы пад патрабаваннем аб перадачы пад царкву сабора Пятра і Паўла, што размяшчаецца ў парку Імя Луначарскага, і з'яўляецца помнікам архітэктуры першай паловы XIX ст. У саборы раней размяшчаўся планетарый, цяпер рыхтуецца яго рэканструкцыя пад канцэртную залу.

Можна было б назваць і шмат іншых адмоўных з'яў. Добрай глебай для іх стала няведанне рэальнай гісторыі рэлігіі і царквы ў нашай краіне. Таму ёсць сэнс звярнуцца да гісторыі.

У сярэднявечным грамадстве адзначыў Ф. Энгельс, царква выступала ў якасці «найбольш агульнага сінтэзу і найбольш агульнай санкцыі феадальнага ладу». Таму прыняцце праваслаўя Кіеўскай Руссю адгрэжала стануючую ролю ў стварэнні новага, больш прагрэсіўнага грамадскага ладу. Яно «асвятляла» сваім вучэннем сістэму скарачэння ўладам, сваёй прапаведдзю, зазначае Энгельс, «адмоўнай роўнасці перад богам усіх людзей як грэшнікаў» хавала новыя класавыя адносіны паміж людзьмі, тым самым спрыяла ўмацаванню феадальных вытворчых адносін, ды і само даволі хутка стала важным элементам у структуры феадальнага грамадства. Гэта і было галоўнай прычынай стварэння праваслаўя ў якасці дзяржаўнай рэлігіі, якая павінна была змяніць звычавыя, што стала апорай сацыяльных нізоў у барацьбе супраць феадальнай эксплуатацыі.

В. ЯЦУК,
дацэнт кафедры філасофіі.

(Працяг будзе).

У КЛУБЕ ЖАНСАВЕТА

ПРЫГАЖОСЦЬ СТВАРАЮЦЬ САМІ

«Будзем прыгожымі» — такую назву насліпа каровае пасяджэння ўніверсітэцкага клуба «Золушка», якое адбылося ў мінулы пятніцу ў ауд. 3-7 галоўнага корпусу ГДУ.

Каб быць прыгожа, з густам апранутай, жанчыне неабавязкова купіць у магазіне дарагія рэчы. Не ўсім яшчэ гэта, як кажуць, па кішэнні. А вось праявіць крыву фантазіі самой ці «запазычыць» яе са шматлікіх часопісаў мод, купіць прыгожыя ніткі, тканіну — можа бадай, кожная з іх. Трэба толькі навучыцца вязаць па прутках, кручком, авадаць шыццём. Пра гэта ішла размова ў клубе «Золушка».

Гаспадыні клуба зноў частавалі тых, хто прышоў сюды (нагадаем, што першае пасяджэнне адбылося напярэдадні свята 8 Сакавіка), духмяным чаем з траў, бутэрбродамі, цукеркамі.

А потым жанчыны абмяняліся сваімі секрэтамі аязвання, маглі азнаёміцца ў прынесеных з разнастайнымі мадэлямі, фасонамі вязаных рэчэй, выбраць арыгінальныя для сябе. Тут жа некаторыя атрымалі першыя ўрокі ў авадванні майстэрствам аязвання, у раскрой тканіны і імя.

[Наш кар.]

